

Love, hvor den vil, ligesåfuldt usvækket. Det vil, altsaa kunne stee paa den Maade, men kun saaledes, at en saadan Lov først behandles i Landstinget, derfra gaaer til Folkethinget, der faaer Tilspøiningen og saa gaaer tilbage til Landstinget for, der at vedtages paa den Maade. Det lader sig gjøre, men jeg skal dog henstille til det høitærede Thing, om det ikke i sin Conseqvens vil føre til, at den Slags Love slet ikke kommer først til Landstinget. Jeg har ikke til 2den Behandling stillet noget Forslag om beelviis Afstemning af denne Bestemmelse, fordi jeg i en Sag af denne Bestaffenhed maa være tilbøielig til at underordne min egen Mening. Det vil heller ikke have nogen Banffelighed, forsaavidt — hvad jeg troer — flere Medlemmer skulde dele min Mening, da at stille et Endringsforslag til 3die Behandling. Det vilde nemlig være et Endringsforslag, hvorved der ikke kunde være Spørgsmaal om Redactionen eller formelle Banffeligheder, og som der altsaa Intet kunde være til Hinder for at stille til 3die Behandling ved 5 Medlemmer. Heller ikke kunde der være Banffelighed med Hensyn til at bedømme det, og derfor har jeg fundet det rigtigt, ikke nu at andrage paa nogen Deling af Afstemningen over Paragraphen.

Indenrigsministeren: Jeg kan ikke andet end føle mig meget smerteligt berørt ved, at det foregaaende Lovforslag ikke her er gaaet igennem; det maa være mig tilladt at bemærke, at forsaavidt jeg ikke er istand til her at overvære Forhandlinger af Lovforslag, der vedrøre den mig betroede Embedsvirksomhed, er det, fordi Forhandlingerne i det andet Thing udkræve min Nærværelse, og jeg for mit Bedkommende vilde finde det særdeles ønskeligt, om det var muligt, at Thingene noget mere kunde lempe deres Møder efter hinanden, saa at de ikke falbt sammen.

Jeg skal med Hensyn til den foreliggende Sag i Anledning af det Foredrag, vi nys have hørt, tillade mig nogle Bemærkninger. Det er undertiden, besynderligt at see, hvorledes der kan opstaae Meningsforskjellighed om Ting, der i sig selv ingenlunde synes tvivlsomme eller uklare. Denne almindelige Bemærkning finder

efter mit Skjønnende netop Anvendelse paa den foreliggende Sag. Der indeholdes i Finantsloven for det Første Bevillinger, der vedtages af begge Thing efter Forslag fra Regjeringen eller efter Forslag, der maatte være fremkomne i et af Thingene, Bevillinger til Forsgelse af en eller anden Udgiftspost, som saaledes i Finantsloven faaer sin Hjemmel. Men det er ikke alene paa disse nye Udgifter, at Finantsloven udøver sin Indflydelse. Der er foreskrevet i Grundloven, at Finantsloven skal forelægges aarlig, og at ingen Udgift maa afholdes uden at have Hjemmel i den. Det er altsaa, efter min Opfattelse, ikke nok, at man kan paaberaabe sig en særlig Lov som Hjemmel, for en Udgift; der skal tillige en Finantslov til, for at Udgiften kan finde Sted. Hvad er da egentlig Finantslovens Betydning, naar vi see bort fra Bevillingen? Den er en Anviisning til Udbetaling, og denne Anviisning til Udbetaling skal være aarlig. Der som De kommer til en Kassere og De have det fuldstændigste og klareste Krav paa Kassen, vil der dog kunne møde Dem den Indvendning, at han siger: „Ja, men Summen er ikke anviist“, og det er da en tilstrækkelig Grund til, at denne Sum ikke udbetales. Saaledes kan der ogsaa med Hensyn til Udgifter være den klareste og bestemteste Lovhjemmel for, at Udgiften er bevilget, at de forskjellige Dele af Lovgivningsmagten have givet deres Samtykke; men der udkræves ved Siden heraf en Anviisning, hvorved Regjeringen bemyndiges til at udbetale Pengene, en Udgiftsordre, om jeg saa maa sige. Naar man ikke fastholder denne Side af Finantsloven, saa kommer man ind i den Uklarhed, hvoraf det forekom mig, at den ærede sidste Talers Foredrag noget led. Naar vi nu ville gaae noget nærmere ind paa et enkelt foreliggende Spørgsmaal, hvorledes forholder det sig da med Lønningslove? Skulle de behandles først i det andet Thing? Kunne de behandles først i dette Thing? Ere de aldeles ordinaire Love, eller ere de ikke ordinaire Love? Ja, derpaa er det, at Sagen beroer. Indeholdt en Lønningslov — og det kunde jo let tænkes — aldeles Intet, der udøvede Indflydelse paa det kommende Finantsaar, traadte den først i Kraft senere, hvilket jo som sagt kunde tænkes, da er